

Novela ZP od 1. ledna 2014 zavedla nové posuzování právního jednání. Dotýká se i KS.

Chybí-li vůle jednajících smluvní strany, není míněna vážně anebo je projevna nesrozumitelně či neurčitě, **nejedná se vůbec o právní jednání**. V těchto případech se jedná pouze o zdánlivé právní jednání. Takové jednání není neplatné, ale pro právo neexistuje, nemohou vznikat žádné právní důsledky. **Ustanovení § 554 NOZ uvádí, že se k takovému jednání nepřihlíží.**

Zdánlivost (k takovému právnímu jednání se nebude přihlížet), se projevuje ve třech skupinách vad právních jednání, které se uplatňují i při posuzování platnosti závazků v KS:

1. **Projev vůle směřuje k vyvolání právních následků, ale nebylo všechno splněno.** – Příklad: sjednání nižšího práva zaměstnanců v KS, než obsahuje KS vyššího stupně. Nejde o tzv. *perfekt a hotovost právního jednání* a proto se k němu nebude přihlížet.
2. **Závady právního jednání uvedené v § 551- §553 NOZ** – Jde o závady spočívající v nedostatku vůle: *nebyla vážná, určitá nebo srozumitelná.*
3. **Výraz „nepřihlíží se,“ neznamená důsledky v závadě v projevu vůle.** Zákonodárce rozhodl, že si takové jednání vůbec nepřěje. Obsahuje – li ustanovení výraz „nepřihlíží se,“ jedná se o *kogentní (povinnou) právní normu, kterou nemohou smluvní strany změnit.*

Proto k ujednáním v kolektivní smlouvě, která zaměstnancům ukládají povinnosti nebo zkracují jejich práva stanovená ZP, se nepřihlíží. Taková ustanovení KS jakoby neexistovala, jsou zdánlivá, nicotná. **Rovněž se nepřihlíží k ujednáním podnikové KS, která upravují práva z pracovněprávních vztahů zaměstnanců v menším rozsahu, než KS vyššího stupně.** Např. *KS vyššího stupně bude zaměstnancům zaručovat příplatky za práci přesčas ve výši 50 % za hodinu, podniková KS nemůže obsahovat příplatek nižší.*

Změny se týkají i formální stránky. *KS musí být uzavřena písemně a podepsána smluvními stranami na téže listině, jinak se k ní nepřihlíží. Tedy jakoby neexistovala.*

V personální praxi se často stávalo, že si strany dohodly **zrušení KS odstoupením**. To nyní není možné, jinak by se k takovému ujednání nepřihlíželo.

JUDr. Ladislav Jouza,
advokát a rozhodce pracovních sporů